

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

A. Μονογραφίες - συνεργασία σε συλλογικό έργο

1. *Ιστορία της ιεράς μονής Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας*, Έκδοσις Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης, Αρ. σειράς 26, Βέροια 1995 (14X21, σσ. 246)
2. *Η ιερά μονή Παναγίας της Κουκουμητριώτισσας, η επονομαζόμενη Δοβρά. Συμβολή στην ιστορία της μέχρι την Απελευθέρωση του 1912*, Εκδόσεις Ι. Μητροπόλεως Βεροίας και Ναούσης, Αρ. Σειράς 32, Βέροια 1999 (14X21, σσ. 84)
3. *Ο Μητροπολίτης Αθανάσιος Μεγακλής (1848 - 1909)*, Θεσσαλονίκη 2001, διδακτορική διατριβή (17X24, σσ. 333)
4. (Συνεργασία) Δημήτριος Παπάζης, Θεοδόσης Τσιρώνης, Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Στράτος Δορδανάς (επιστημονική επιμέλεια), *Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης, Έγγραφα εκ του Μητροπολιτικού Αρχείου, τόμος Α' (1876 - 1912)*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2012 (17X24, σσ. 543)
5. *Βάβδος. Ιστορική και εκκλησιαστική μελέτη. Συμβολή στην ιστορία της Χαλκιδικής*, Συνέκδοση: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών - Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2016 (17X24, σσ. 471)
6. *Διονύσιος Μητροπολίτης Λαρίσης «Φιλόσοφος» ή «Σκυλόσοφος» [1541 (;) - † 1611]*, Εκδόσεις Ιεράς Μητροπόλεως Λαρίσης και Τυρνάβου, Θεσσαλονίκη 2016 (17X24, σσ. 494)
7. *Συμβολή στη νεότερη ιστορία της ιεράς μονής Κοιμήσεως Θεοτόκου (Σπηλιάς) Αργιθέας Αγράφων*, Έκδοση Ιεράς Μονής Κοιμήσεως Θεοτόκου Σπηλιάς Αγράφων, Ιερά Μονή Σπηλιάς 2016 (17X24, σσ. 173)
8. *Ιστορία της ιεράς μονής Αγίων Πάντων Πιερίων*, Έκδοση Εταιρείας Μελετών και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας, Βέροια 2022 (17X24, σσ. 150)

B. Δημοσιεύματα

1. «Ηγούμενοι και αδελφοί της ιεράς μονής Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας», στο: Πρακτικά Δημερίδας: *Μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου («Σκήτη Βεροίας»)*, Βέροια 1994, σσ. 161 - 191
2. «Σύντομη ιστορία της ιεράς μονής του Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας», *Nicolaus* 1 - 2 (1998) 363 - 395
3. «Νέα στοιχεία για την ιστορία της ιεράς μονής Παναγίας Μακρυρράχης μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα», *Ορθοδοξία*, τεύχ. Β' (Απρ. - Ιούν. 1998) 313 - 330
4. «Ανέκδοτο αρχειακό υλικό για τη μονή Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας», *Μακεδονικά* 31 (1997 - 98) 239 - 258
5. «Ο από Σισανίου και Σιατίστης μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (αποβιώσας ως Γέρων Κυζίκου) Αθανάσιος Μεγακλής (1848 - 1909)», *Μακεδονικό Ημερολόγιο* (1998 - 99) 345 - 351
6. «Συνοπτικό διάγραμμα του έργου του μητροπολίτη Σισανίου και Σιατίστης Αθανασίου Μεγακλή (1882 - 1893)», *Ελιμειακά* 42 (Ιούν. 1999) 56 - 63
7. «Ο μητροπολίτης Αθανάσιος Μεγακλής (1848 - 1909)», *Θεολογία*, τόμ. 70, τεύχ. 2 και 3 (1999) 411 - 435
8. «Κατάλογος ανέκδοτων πατριαρχικών εγγράφων για την ιστορία της ιεράς μονής οσίου Νικάνορα - Ζάβορδας (1832 - 1911)», *Κληρονομία*, τόμ. 31₂ (Ιούν. - Δεκ. 1999) 287 - 300
9. «Προσθήκες στην έρευνα για τη διεκδίκηση του μετοχίου της ιεράς μονής Τιμίου Προδρόμου Ναούσης. Έκδοση ανέκδοτων κειμένων», *Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.*, νέα σειρά, Τμήμα Θεολογίας 9 (1999) 221 - 249
10. «Ανέκδοτα έγγραφα από το αρχείο του Οικουμενικού Πατριαρχείου αναφερόμενα στην ιστορία της ιεράς μονής Πέτρας του Ολύμπου», *Γρηγόριος ο Παλαμάς*, τεύχ. 781 (Ιαν. - Φεβρ. 2000) 19 - 39

11. «Ο Διονύσιος Χαριτωνίδης ως μητροπολίτης Κρήτης (1858 - 1868)», *Νέα Χριστιανική Κρήτη*, περ. Β', τεύχ. 19 (Ρέθυμνο 1999 / 2000) 299 - 345
12. «Συμβολή στη μελέτη της ιστορίας της ιεράς μονής Παναγίας Καλήπετρας μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα», *Γ.Π.*, τεύχ. 783 (Μάιος - Αύγ. 2000) 601 - 623
13. «Ανέκδοτα στοιχεία για την ιστορία της μονής του Προφήτη Ηλία Βεροίας (1828 - 1876)», *Ε.Ε.Θ.Σ. Α.Π.Θ.* 10 (2000) 165 - 186
14. «Ιερά μονή αγίου Αθανασίου Σφίνιτζας (1791 - 1912). Ηγούμενοι και μοναχοί», *Θεολογία* 70₄ (1999) 813 - 825
15. «Πέντε ανέκδοτα κείμενα από το αρχείο του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς τον μητροπολίτη Βεροίας και Ναούσης Σωφρόνιο Χρηστίδη (1863 - 1869)», *Ε.Ε.Θ.Σ. Α.Π.Θ.* 11 (2001) 225 - 242
16. «Αρχειακά στοιχεία σχετικά με την ιστορία της ιεράς μονής Αγίας Τριάδος Σπαρμού Ελασσόνας. Έκδοση ανέκδοτων εγγράφων (1844 - 1910)», *Γ.Π.*, τόμ. 85, τεύχ. 792 (Μάρτ. - Απρ. 2002) 211 - 258
17. «Ανέκδοτα κείμενα για το μοναστήρι της Παναγίας των Κανάλων από τους κώδικες του αρχείου του Οικουμενικού Πατριαρχείου (1861 - 1912)», *Επιστημονική Επετηρίδα Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης* 1 (2002) 237 - 295 62
18. «Ανέκδοτοι λόγοι στη Μ. Τεσσαρακοστή του ιεροδιακόνου Σεραφείμ Μ. Ξενοπούλου του Βυζαντίου (1846). Προσθήκη στο συγγραφικό έργο του», *Επιστημονική Επετηρίδα Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Βελγίας Ιωαννίνων* 2 (2003) 153 - 232
19. «Ο μητροπολίτης Βεροίας Μακάριος Α' (ante 1 Νοε. 1692 - post Αύγ. 1698) με βάση μία επιστολή του αρχείου του Οικουμενικού Πατριαρχείου και λοιπά στοιχεία», *Ε.Ε.Θ.Σ. Α.Π.Θ.* 13 (2003) 277 - 285
20. «Ανέκδοτοι λόγοι στη Μ. Τεσσαρακοστή του ιεροδιακόνου Σεραφείμ Μ. Ξενοπούλου του Βυζαντίου (1847). Συμπληρωματική προσθήκη στο συγγραφικό έργο του», *Ε.Ε. Α.Ε.Σ.Β.Ι.* 3 (2005) 329 - 419
21. «Ιστορία της ιεράς μονής αγίων Πάντων Πιερίων. Ανέκδοτες αρχειακές μαρτυρίες στη διάρκεια των ετών 1814 - 1871», *Ε.Ε.Θ.Σ. Α.Π.Θ.* 14 (2004) 191 - 220
22. «Ο Ρόδιος μητροπολίτης Βεροίας Σαμουήλ (Απρ. 1746 - † 15 Ιουνίου 1763)», *ΕΕΘΣ Α.Π.Θ.* 17 (2007 - 08) 249 - 262
23. «Άγνωστες πληροφορίες για τη νεότερη ιστορία (1874 - 1936) της ιεράς μονής Εισοδίων της Θεοτόκου (Πέτρας Ολύμπου)», στο: Πρακτικά του 3ου Επιστημονικού Συνεδρίου *Η Πιερία στα Βυζαντινά και νεότερα χρόνια*, [Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης Εταιρεία Πιερικών Μελετών], Κατερίνη, 25 - 29 Νοεμβρίου 2003, Εκδόσεις Μάτι, Κατερίνη 2008, σσ. 299 - 368
24. «Το μετόχι της μονής Ταξιαρχών στη Νάουσα και η προσφορά του στην παιδεία με βάση ανέκδοτα έγγραφα και άλλα στοιχεία», στο: Πρακτικά Ημερίδας *Ιστορία της Νάουσας*, 23 Ιουνίου 2001, τα οποία περιλαμβάνονται στον τόμο *Προσωπογραφικά και Ιστορικά, Πρακτικά Επιστημονικών Συνεδρίων και Ημερίδων*, Έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, Βέροια 2009, σσ. 223 - 280
25. «Ο εκ Κρήτης μητροπολίτης Βεροίας και Ναούσης Μεθόδιος Σαπουντζάκης μέσα από ανέκδοτα πατριαρχικά και συνοδικά γράμματα (1823 - 1831)», *Επιστημονική Επετηρίδα Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Βελγίας Ιωαννίνων* 5 (2009) 361 - 398
26. «Βεροίεις και Ναουσαίοι συνδρομητές σε ελληνικά έντυπα του 19ου αιώνα», [Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας], *Μελετήματα Ημαθίας* 1 (2010) 351 - 435
27. «Το μοναστήρι του αγίου Αθανασίου Σφίνιτζας. Ιστορική προσέγγιση (1788 - 1994)», *Επιστημονική Επετηρίδα Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης* 1 (2011) 641 - 789
28. «Οι άγιοι Νήφων (διδάσκαλος) και Μάξιμος Γραϊκός (μαθητής) ως πρότυπα οικουμενικότητας της Ορθοδοξίας» (12. 7. 2012), δημοσιεύτηκε στα ελληνικά στο:

Πεμπτουσία (περίπου 1.000 λέξεις), και μεταφράστηκε και δημοσιεύτηκε στη ρουμανική, αγγλική και ρωσική

29. «Ο μητροπολίτης Βεροίας Θεοφάνης Μαλάκης (ante 5 Οκτ. 1566 - post 30 Σεπτ. 1571)», *Κληρονομία* 37 (2013) 275 - 295

30. «Πτυχές του εθνικού και κοινωνικού έργου της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Ανδρών (Κυρίων) Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της (1871) μέχρι την Απελευθέρωση της πόλης (1912) υπό τη σκέπη της Τοπικής Διοικούσας Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, ήτοι της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης», στο: Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου *Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης (1871 - 2013): Μία πορεία 142 ετών προσφοράς στον άνθρωπο και την κοινωνία*, Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο, 2 - 4 Οκτωβρίου 2013, Επιμέλεια: Θεόδωρος Ι. Δαρδαβέσης, Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης, Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2014, σσ. 119 - 176

31. «Παραδόσεις για διέλευση του Αποστόλου Παύλου από περιοχές της Χαλκιδικής. Η περίπτωση της Κασσάνδρας - εισαγωγικές παρατηρήσεις σύμφωνα με αγιορειτικό χειρόγραφο (1858)», στο: *Παύλεια: Τόμος Επετειακός επί τη Συμπληρώσει Είκοσι Ετών από της υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονος Καθιερώσεως των Εκδηλώσεων προς τιμήν του Αγίου Ενδόξου Αποστόλου Παύλου*, Ιερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, Βέροια 2014, σσ. 397 - 431

32. «Ο μεγαλομάρτυρας της Ελευθερίας Διονύσιος ο Φιλόσοφος. Συνοπτική παρουσίαση του βίου και της δράσης του (1541 ; - † 1611)», στο: Πρακτικά Γ' Συνέδριο *Ορθόδοξη Εκκλησία και διαφύλαξη της Εθνικής Ταυτότητας - Νεομάρτυρες, Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός - Επαναστατικά Κινήματα*, Ιερά Μονή Πεντέλης, 14 Νοεμβρίου 2014 και «Στοά του Βιβλίου», 15 Νοεμβρίου 2014, Εκδόσεις Αρχονταρίκι, Αθήνα 2015, σσ. 145 - 199

33. «Ιστορικής - Διαχριστιανικής σημασίας πράξεις αγάπης των προκαθημένων Ρώμης και Κωνσταντινουπόλεως. Πενήντα έτη επανακομιδών ιερών λειψάνων. Παρατηρήσεις και προτάσεις», ανακοινώθηκε στο Β' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «*Ίνα ὑμεῖς ὑπάγετε καὶ καρπὸν φέρητε... (Ίω. 15:16) Ο Διάλογος της αγάπης και της αλήθειας μεταξύ Ρωμαιοκαθολικών και Ορθοδόξων. 50 χρόνια μετά την πρώτη συνάντηση του Πάπα Παύλου του ΣΤ' με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηναγόρα τον Α' στα Ιεροσόλυμα*», υπό την αιγίδα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίου, 27 - 28 Μαΐου 2014 Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων - Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, σε συνεργασία με τη Sezione Tommaso d' Aquino della Pontificia Facoltà Teologica dell' Italia Meridional e, *Κληρονομία*, τόμος 39, τεύχη Α' - Β' (Ιαν. 2016-Δεκ. 2017), Αφιέρωμα εις μνήμην μακαριστού Μητροπολίτου Τυρολόης και Σερεντίου κυρού Παντελεήμονος Ροδοπούλου, Θεσσαλονίκη 2021, σσ. 187-230

34. «Συνδρομητές παλαιών εντύπων ελληνικών βιβλίων συνδεδεμένοι με την περιοχή Ολύμπου - Πιερίων - Βερμίου κατά το 19ο αιώνα», ανακοινώθηκε στο: Επιστημονική Δημερίδα *Ο πνευματικός πολιτισμός Ολύμπου - Πιερίων - Βερμίου. Ο άγνωστος κόσμος των παλαιτύπων*, [Δήμος Λιτοχώρου, Ιερά Μητρόπολις Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ., Ίδρυμα Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού, Εστία Πιερίδων Μουσών], Λιτόχωρο 24 - 25 Φεβρουαρίου 2006 και δημοσιεύτηκε στο περιοδικό *Μακεδονικά* 42 (2017) 237-286

35. «Άγνωστες ειδήσεις για την εκκλησιαστική ζωή της Πιερίας και τη δράση επισκόπων της κατά την περίοδο 1876 - 1878», στο: Πρακτικά του 4ου Επιστημονικού Συνεδρίου *Η Πιερία στα βυζαντινά και νεότερα χρόνια* [Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης *Εταιρεία Πιερικών Μελετών*], Τετάρτη 25 - Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2009, Κατερίνη 2014, σσ. 197-322

36. «Άγνωστες πτυχές από τη δράση του μητροπολίτη Νεοκαισαρείας Αλέξανδρου Ρηγόπουλου (1895 - 1903)», ανακοινώθηκε στο: Θ' Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο *Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας - Χριστιανικοί χρόνοι 19ος - 20ός αι.*, [Οργάνωση:

Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας - Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ.], (σσ. 87), και δημοσιεύεται στο περιοδικό *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών* 22 (2022) (υπό δημοσίευση)

37. «Ανανέωση των πατριαρχικών και σταυροπηγιακών προνομίων της ιεράς μονής του Τιμίου Προδρόμου (Σκήτης) Βεροίας: τέσσερα ανέκδοτα σιγίλια πατριαρχικά γράμματα (1692, 1742, 1750, 1815), επανέκδοση ενός (1828) και λοιπά στοιχεία», στο: Πρακτικά Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου της Ημαθίας, Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας (Ε.Μ.Ι.Π.Η.), 29 Σεπτεμβρίου - 3 Οκτωβρίου 2010, Β΄ Μέρος, στον τόμο: *Μελετήματα Ημαθίας* 5 (2013) Βέροια 2014, σσ. 47-226

38. «Μητροπολίτες Θεσσαλονίκης διαπνεόμενοι από φιλοπατρία από τα μέσα του 16ου αιώνα μέχρι την Απελευθέρωση του 1912», *Γ.Π.*, τεύχ. 852 (Ιαν. - Μάρτ. 2016), (σσ. 119)

39. «Περί του κτήτορος της βυζαντινής ιεράς μονής Τιμίου Προδρόμου της Πέτρας Σαραντινού στην Βέροια (14ος αιώνας)», στο: Πρακτικά Γ΄ Επιστημονικού Συμποσίου «*Βυζαντινή Μακεδονία*», *Θεολογία – Ιστορία – Φιλολογία – Δίκαιο – Αρχαιολογία - Τέχνη*, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών 14-15 Μαΐου 2016, [Μακεδονική Βιβλιοθήκη αρ. 111], Θεσσαλονίκη 2019, σσ. 105-141

40. «Συνοπτική παρουσίαση της παραδόσεως περί της διελεύσεως του Αποστόλου Παύλου από την Κασσάνδρα σε αγιορειτικά χειρόγραφα», στο: *Μυριώνυμον Εύχος τω Σεβασμιωτάτω Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κυρίω Παντελεήμονι επί τω χρυσώ Ιωβηλαίω Ιερωσύνης (1969-2019) και τω αργυρώ Ιωβηλαίω αρχιερωσύνης (1994-2019)*, τόμος Γ΄, Εκδόσεις Επτάλοφος, Βέροια 2019, σσ. 445-457

41. «Ολίγα τινα περί του ολοκαυτώματος στην ιερά μονή των Αγίων Πάντων μέσα από τον Τύπο της εποχής (15 Μαρτίου 1878)», *Χρονικά Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας* Αφιέρωμα στη Βλάχικη παρουσία στην Ημαθία 39 (Σεπτ. - Δεκ. 2019), σσ. 27-37

42. «Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος Β΄ Σχολάριος και η Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών [1456 - † 1472 (;)]», ανακοινώθηκε στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο *Ο Πατριάρχης Άγιος Γεννάδιος Β΄ Σχολάριος και η εποχή του*, 19-20 Οκτωβρίου 2018, Αμφιθέατρο Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή των Βλατάδων, σσ. 126 (υπό δημοσίευση)

43. «Περίγραμμα της ιστορικής πορείας της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής», στο συλλογικό δίτομο έργο *Χριστιανική Ροδόπη*, επιμ. Γ. Τσιγάρας, Κομοτηνή, τ. Α΄, σσ. 96 (υπό δημοσίευση)

44. «Έκδοση του αγιορειτικού χειρογράφου: “*Παράκλησις ικετήριος εις τὸν ἀπόστολον κορυφαῖον Παῦλον ψαλλομένη εις τὸν ναὸν τοῦ πύργου τοῦ ἀγιάσματος αὐτοῦ εις τὸ Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἀγίου Παύλου τὸ ἐν τῇ χερσονήσῳ Κασσάνδρας*” (1858)», στο: Συλλογικός Τιμητικός Τόμος προς τιμὴν του Καθηγητοῦ και Προέδρου της Ελληνικῆς Παλαιογραφικῆς Εταιρείας κ. Ευθυμίου Κ. Λίτσα, Ελληνική Παλαιογραφική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2022, σσ. 32 (υπό δημοσίευση)

45. Η συμμετοχή της ιεράς μονής Υπεραγίας Θεοτόκου Μακρυρράχης στους Αγώνες του Μακεδονικῆς Ελληνισμοῦ (τέλη 17ου - αρχές του 20ού αιώνα), στο περιοδικό *Μακεδονικά*, τόμος 44 (2022), σσ. 47 (υπό δημοσίευση)

Γ. Εισηγήσεις σε επιστημονικά συνέδρια, συμπόσια, ημερίδες

1. (27 - 28 Μαρτ. 1993). Βέροια, Δημερίδα: *Το μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου («Σκήτη Βεροίας»)*, ανακοίνωση: «*Ηγούμενοι και αδελφοί της ιεράς μονής του Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη) Βεροίας κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας*»
2. (23 Ιουν. 2001). Νάουσα, Ημερίδα: *Ιστορία της Νάουσας*, ανακοίνωση: «*Το μετόχι της μονής Ταξιαρχών στη Νάουσα και η προσφορά του στην παιδεία βάσει εγγράφων και λοιπών στοιχείων*»
3. (28 Νοεμ. 2003). Κατερίνη, 3ο Επιστημονικό Συνέδριο: *Η Πιερία στα βυζαντινά και νεότερα χρόνια*, [Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης «Εταιρεία Πιερικών Μελετών»],

- Εκδόσεις Μάτι, Κατερίνη, ανακοίνωση: «Άγνωστες πληροφορίες για τη νεότερη ιστορία (1874 - 1936) της ιεράς μονής Εισοδίων της Θεοτόκου (Πέτρας Ολύμπου)»
4. (28 Νοεμ. 2003). Κατερίνη, 3ο Επιστημονικό Συνέδριο: *Η Πιερία στα βυζαντινά και νεότερα χρόνια*, [Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης «Εταιρεία Πιερικών Μελετών»], Εκδόσεις Μάτι, Κατερίνη, ανακοίνωση: «Άγνωστες πληροφορίες για τη νεότερη ιστορία (1874 - 1936) της ιεράς μονής Εισοδίων της Θεοτόκου (Πέτρας Ολύμπου)»
5. (25 Φεβρ. 2006). Λιτόχωρο, Επιστημονική Δημερίδα: *Ο Πνευματικός πολιτισμός Ολύμπου - Πιερίων - Βερμίου. Ο άγνωστος κόσμος των παλαιτύπων* [Δήμος Λιτοχώρου, Ιερά Μητρόπολις Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ., Ίδρυμα Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού, Εστία Πιερίδων Μουσών], Λιτόχωρο 24 - 25 Φεβρουαρίου 2006, ανακοίνωση: «Συνδρομητές παλαιτύπων σχετιζόμενοι με την περιοχή Ολύμπου - Πιερίων - Βερμίου κατά το 19ο αιώνα»
6. (2 Δεκ. 2006). Θεσσαλονίκη, Θεολογική Σχολή, Θ' Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο: *Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας - Χριστιανικοί χρόνοι 19ος - 20ός αι.*, [Οργάνωση: Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας - Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ.], Θεσσαλονίκη 1 - 2 Δεκεμβρίου 2006, ανακοίνωση: «Ο μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Αλέξανδρος Ρηγόπουλος (1895 - 1903)»
7. (23 Σεπτ. 2007). Ιερά Μητρόπολις Κασσανδρείας, Πολύγυρος: «Ο μητροπολίτης Ειρηναίος Παντολέοντος (25. 11. 1863 - 16. 8. 1945). Σκιαγράφηση αγνώστων πτυχών της εκκλησιαστικής του δράσης»
8. (6 Ιουν. 2008). Βέροια, ΙΔ' Παύλεια, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη. Επιστημονική Δημερίδα *Ο Πνευματικός πολιτισμός της Βέροιας στον κόσμο των παλαιτύπων*, 6 - 7 Ιουν. 2008, Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, Ιερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, ΙΔ' Παύλεια Ιούνιος 2008, ανακοίνωση: «Βεροιείς και Ναουσαίοι συνδρομητές σε έντυπα του 19ου αιώνα»
9. (11 Μαρτ. 2009). Δήμος Λαγκαδά Ανοικτό - Λαϊκό Πανεπιστήμιο, Β' Κύκλος Θέματα Ιστορίας: «Ορθόδοξη Εκκλησία - Εθνεγερσία: Πίστη - Ελευθερία»
10. (28 Νοεμ. 2009). Κατερίνη, 4ο Επιστημονικό Συνέδριο: *Η Πιερία στα βυζαντινά και νεότερα χρόνια*, [Εστία Πιερίδων Μουσών Κατερίνης «Εταιρεία Πιερικών Μελετών»], Εκδόσεις Μάτι, Κατερίνη, ανακοίνωση: «Άγνωστες ειδήσεις για την εκκλησιαστική ζωή της Πιερίας και τη δράση επισκόπων της κατά την περίοδο 1876 - 1878»
11. (1 Οκτ. 2010). Βέροια, Α' Επιστημονικό Συνέδριο της Ημαθίας, Αντωνειάδιος Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, Εταιρεία Μελετών Ιστορίας και Πολιτισμού Ν. Ημαθίας (Ε.Μ.Ι.Π.Η.), 29 Σεπτεμβρίου - 3 Οκτωβρίου 2010, ανακοίνωση: «Ανανέωση των πατριαρχικών και σταυροπηγιακών προνομίων της ιεράς μονής του Τιμίου Προδρόμου (Σκήτης) Βεροίας: τέσσερα ανέκδοτα σιγίλια πατριαρχικά γράμματα (1692, 1742, 1750, 1815), επανέκδοση ενός (1828) και λοιπά στοιχεία»
12. (29 Μαΐου 2011). Μητροπολιτική Εστία Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς: «Έλληνες ιεράρχες σε απελευθερωτικές προσπάθειες από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) μέχρι το Διονύσιο 'Φιλόσοφο' († 1611)»
13. (24 Οκτ. 2011). Αίθουσα «Κων. Κατσαρή» Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών: «Ο μεγαλομάρτυρας της Ελευθερίας Διονύσιος ο Φιλόσοφος»
14. (16 Δεκ. 2011). Θεσσαλονίκη, ΚΕ' Διεθνές Επιστημονικό Συμπόσιο Χριστιανική Θεσσαλονίκη, *Χριστιανικές Κοινότητες της Θεσσαλονίκης κατά την Οθωμανική περίοδο*, Ιερά Μονή Βλατάδων 15 - 17 Δεκεμβρίου 2011, ανακοίνωση: «Ο ρόλος της Ορθοδόξου Ελληνικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης στην ίδρυση του Παπαφείου Ορφανοτροφείου, του επιλεγμένου ο Μελιτεύς (1880-1903/04)»
15. (20 Οκτ. 2012). Βέροια. Ιερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, Παύλειο Πολιτιστικό Κέντρο Βεροίας, Επιστημονική Ημερίδα 1912 - 2012. *100 χρόνια ελευθερία*, Β' Συνεδρία: *Θεσμοί και πρόσωπα στον αγώνα για την ελευθερία*: «Πτυχές της προσφοράς έξι

ημαθιώτικων μοναστηριών της επαρχίας Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας στο Μακεδονικό Αγώνα (1878 - 1912)»

16. (4 Οκτ. 2013). Θεσσαλονίκη, Επιστημονικό Συνέδριο: *Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης (1871 - 2013): Μία πορεία 142 ετών προσφοράς στον άνθρωπο και την κοινωνία*, Οργάνωση Φιλόπτωχος Αδελφότης Ανδρών Θεσσαλονίκης και Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο 2 - 4 Οκτ. 2013, ανακοίνωση: «Συμβολή στην ιστορία των σχέσεων της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης και της Φιλοπτώχου Αδελφότητος Ανδρών Θεσσαλονίκης μέσα από ανέκδοτα στοιχεία εκ του Μητροπολιτικού Αρχείου της πόλης»

17. (20 Ιαν. 2013). Αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Σερρών, στο πλαίσιο της έναρξης των επετειακών εκδηλώσεων που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολις Σερρών και Νιγρίτης με θέμα: *100 χρόνια ελεύθερης ζωής. Σέρρες 1913 – 2013* Εκδήλωση μνήμης και τιμής προς τον μητροπολίτη Σερρών Απόστολο Χριστοδούλου: «Ο μητροπολίτης Απόστολος Χριστοδούλου και η συνεισφορά του στην απελευθέρωση των Σερρών»

18. (27 - 28 Μαΐου 2014). Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Βλατάδων και Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών σε συνεργασία με τη Sezione Tommaso d' Aquino della Pontificia Facoltà Teologica dell' Italia Meridionale, ανακοίνωση: «Ιστορικής - Διαχριστιανικής σημασίας πράξεις αγάπης των προκαθημένων Ρώμης και Κωνσταντινουπόλεως. Πενήντα έτη επανακομιδών ιερών λειψάνων. Παρατηρήσεις και προτάσεις», ανακοινώθηκε στο Β' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα: «*ἵνα ὑμεῖς ὑπάγετε καὶ καρπὸν φέρετε... (Γω. 15:16)*»

19. (15 Νοεμ. 2014). Αθήνα, Γ' Επιστημονικό Συνέδριο «*Ορθόδοξη Εκκλησία και διαφύλαξη της Εθνικής Ταυτότητας - Νεομάρτυρες, Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός - Επαναστατικά Κινήματα*», Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας 1821 - 2021. 10 Συνέδρια για τα 200 χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, Ιερά Μονή Πεντέλης 14 Νοεμβρίου 2014 και «*Στοά του Βιβλίου*» 15 Νοεμβρίου 2014), ανακοίνωση: «Ο μεγαλομάρτυρας της Ελευθερίας Διονύσιος ο Φιλόσοφος. Συνοπτική παρουσίαση του βίου και της δράσης του (1541 ; - † 1611)

20. (14 Μαΐου 2016). Θεσσαλονίκη, Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Γ' Επιστημονικό Συμπόσιο «*Βυζαντινή Μακεδονία*», *Θεολογία - Ιστορία - Φιλολογία - Δίκαιο - Αρχαιολογία - Τέχνη*, 14 - 15 Μαΐου 2016, ανακοίνωση: «Ολίγα τινα περί του κτήτορος της βυζαντινής ιεράς μονής Τιμίου Προδρόμου της Πέτρας Σαραντηνού στη Βέροια (14ος αιώνας)»

21. (8 Ιουν. 2016). Αίθουσα «Πολιτιστικό Κέντρο 'Αλέξανδρος'» Θεσσαλονίκης, Μορφωτικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Κασσανδρινών Θεσσαλονίκης: «Άγνωστες πτυχές από την εκκλησιαστική δράση του μητροπολίτη Κασσανδρείας Ειρηναίου Παντολέοντος (1863 - 1945)»

22. (3 Νοε. 2016). Αίθουσα Χατζηγιάννειου Πνευματικού Κέντρου Λάρισας, Επιστημονική Ημερίδα Λαρισαϊκών Αγιολογικών Σπουδών: «Διονύσιος Μητροπολίτης Λαρίσης "Φιλόσοφος" ή "Σκυλόσοφος" [1541(-)-1611]»

23. (28 Μαρτ. 2017). Αίθουσα εκδηλώσεων Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών: «Περίγραμμα της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Μακεδονίας», στο: *Μαθήματα Ανοικτού Πανεπιστημίου ακαδ. έτ. 2016-17, ενότητα «Ιστορία της Μακεδονίας. Ιστορία - Αρχαιολογία - Πολιτισμός*», Συνεργασία: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ., Τμήμα Βαλκανικών και Ανατολικών Σπουδών Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας

24. (20 Οκτ. 2018). «Ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος Β' Σχολάριος και η Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών [1456-†1472(;)», ανακοινώθηκε στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο *Ο Πατριάρχης Άγιος*

Γεννάδιος Β΄ Σχολάριος και η εποχή του, 19-20 Οκτωβρίου 2018, Αμφιθέατρο Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών, Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή των Βλατάδων

25. (9 Μαΐου 2021). Βέροια, Ιστορικό Συνέδριον της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας, στο πλαίσιο των Συνοδικών και Περιφερειακών Εκδηλώσεων για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση (1821-2021), «Οι εθνικοί αγώνες των Μακεδόνων από το 1453 έως το 1878», ανακοίνωση: «Η συμμετοχή της Εκκλησίας στα σημαντικότερα μετεπαναστατικά κινήματα της Μακεδονίας: Χαλκιδική-Βέροια-Νάουσα-Πιέρια (1821/22-1878)»

26. (21 Οκτωβρίου 2021). Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελλάς Ιωαννίνων, Επετειακή Επιστημονική Ημερίδα *Η Συμβολή της Ηπείρου στον Ιερό Απελευθερωτικό Αγώνα του 1821*, Πέμπτη 21 - Παρασκευή 22 Οκτωβρίου 2021, Διαδικτυακή διεξαγωγή, www.aevellas.gr, ανακοίνωση: «Διονύσιος Μητροπολίτης Λαρίσης «Φιλόσοφος» ή «Σκυλόσοφος» (1541 ; - † 1611).

Δ. Άρθρα και λήμματα σε συλλογικά έργα και εγκυκλοπαίδειες

1. «Ο μητροπολίτης Απόστολος Χριστοδούλου. Δάσκαλος - Επίσκοπος – Πατριώτης», διάλεξη δημοσιευθείσα στο περιοδικό *Ο Άγιος Νικήτας* 246 (Ιαν. - Φεβρ. 2013) 11 – 15· 255 (Ιούλ. - Αύγ. 2014) 163 - 165 και 256 (Σεπτ. - Οκτ. 2014) 193 – 196
2. «Η ελληνική εθνεγερσία. Πίστη και Ελευθερία», στο: *Ιστορία της Ορθοδοξίας*, τόμος 5, Αθήνα 2009, σσ. 482 - 509, 605 – 606
3. «Αθανάσιος Μεγακλής, μητρ. Σισανίου και Σιατίστης, Θεσσαλονίκης και Κυζίκου, *Μ.Ο.Χ.Ε.* 1 (2010) 309 – 310
4. «Άγιος Αθανάσιος Σφίνιτζας (μοναστήρι)», *Μ.Ο.Χ.Ε.* 1 (2010) 324 – 325
5. «Αλέξανδρος ο Ρηγόπουλος, μητρ. Γέρων Νικομηδείας», *Μ.Ο.Χ.Ε.* 2 (2011) 166 – 167
6. «Ασωμάτων μονές. 1. Νάουσα», *Μ.Ο.Χ.Ε.* 3 (2011) 402 – 403
7. «Η ίδρυση της Αποστολικής Εκκλησίας της Κρήτης», ολοσέλιδο αφιέρωμα εφημ. Ηρακλείου Κρήτης *Η Τόλμη*, έτ. 13ο, αρ. φύλλ. 3634 / 24. 12. 1996, σ. 31
8. «Ο γυναικείος μοναχισμός στη Βέροια», *Παύλιος Λόγος* 6 (Ιούλ. - Αύγ. 1995) 5

Ε. Βιβλιοκρισίες - βιβλιοπαρουσιάσεις

1. «Χρήστος Κ. Τσουβάλης, *Οι τιτουλάριοι αρχιερείς του Οικουμενικού Πατριαρχείου*, Έκδοσις Αναθεωρημένη, Περί Τεχνών, Πάτρα 2003 (σσ. 396)», *Κληρονομία* 35 (2003) 373 – 376
2. «Ο Άγιος Νήφων Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης και Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως († 1508 - 2008). Βιβλιοπαρουσίαση του επετειακού τόμου επί τη συμπληρώσει πεντακοσίων ετών από της Κοιμήσεως Αυτού», *Γ.Π.*, τεύχ. 834 (Μάιος - Ιούν. 2010) 365 - 397